

Lietuvos perinatologijos centruose dirbančių akušerių pasitenkinimo darbu vertinimas

K. Malašauskaitė, K. Jarienė

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos

Tikslas

Įvertinti Lietuvos perinatologijos centruose dirbančių akušerių pasitenkinimą darbu.

Temos aktualumas

Pastarąjį dešimtmetį Lietuvoje ypač daug ir dažnai kalbama apie medicinos darbuotojų „perdegimo sindromą“, pasitenkinimą darbu, didėjančią emigraciją į ekonomiškai labiau išsivysčiusias šalis. „Perdegimo sindromo“ prevencijai ir mažinimui galėtų padėti įvairios motyvacinės priemonės, darbo sąlygų gerinimas.

Įrodyta, kad medicinos darbuotojų pasitenkinimas darbu tiesiogiai koreliuoja su pacientų pasitenkinimu gautomis sveikatos priežiūros paslaugomis. Manome, kad siekiant kokybiškų sveikatos priežiūros paslaugų nėščiosioms ir gimdyvėms, akušerių pasitenkinimas darbu organizacijoms turėtų būti svarbiausias sėkmingo darbo rezultato veiklos veiksnys.

Metodai

Kiekybinis momentinis tyrimas (angl. cross-sectional study) vykdytas dviejuose Lietuvos Perinatologijos centruose 2019 m. sausio ir vasario mėnesiais.

Apklausta 119 akušerių (I Perinatologijos centre – 77 akušeriai, II Perinatologijos centre – 42 akušeriai).

Tyrimui atlikti gautas bioetikos komisijos leidimas Nr. BEC-KS(M)-181.

Tyrimo metu naudotas patogusis apklausos metodas.

Statistinė duomenų analizė atlikta SPSS 22.0 programa.

Rezultatų pasiskirstymas dažniais pateikiamas procentais (proc.).

Dviejų požymių nepriklausomumo sąsajos buvo tikrinamos naudojant χ^2 („chi“ kvadrato) kriterijų.

Dviejų nepriklausomų imčių proporcijų lygybė buvo tikrinama naudojant Z kriterijų.

Rodiklių skirtumai laikyti statistiškai reikšmingais, kai $p < 0,05$.

Veiksny	Perinatologijos centrai	
	z (r)	p
Administracijos bendravimas, sprendžiant klausimus	0,26	0,005
Didesnis atlyginimas	0,19	0,03
Tobulėjimo galimybės	0,33	0,00
Savarankiškumas	0,58	0,00
Poilsio užsiėmimai	0,15	0,11
Pagyrimai iš vadovų	0,29	0,31
Komandinis darbas	0,25	0,07

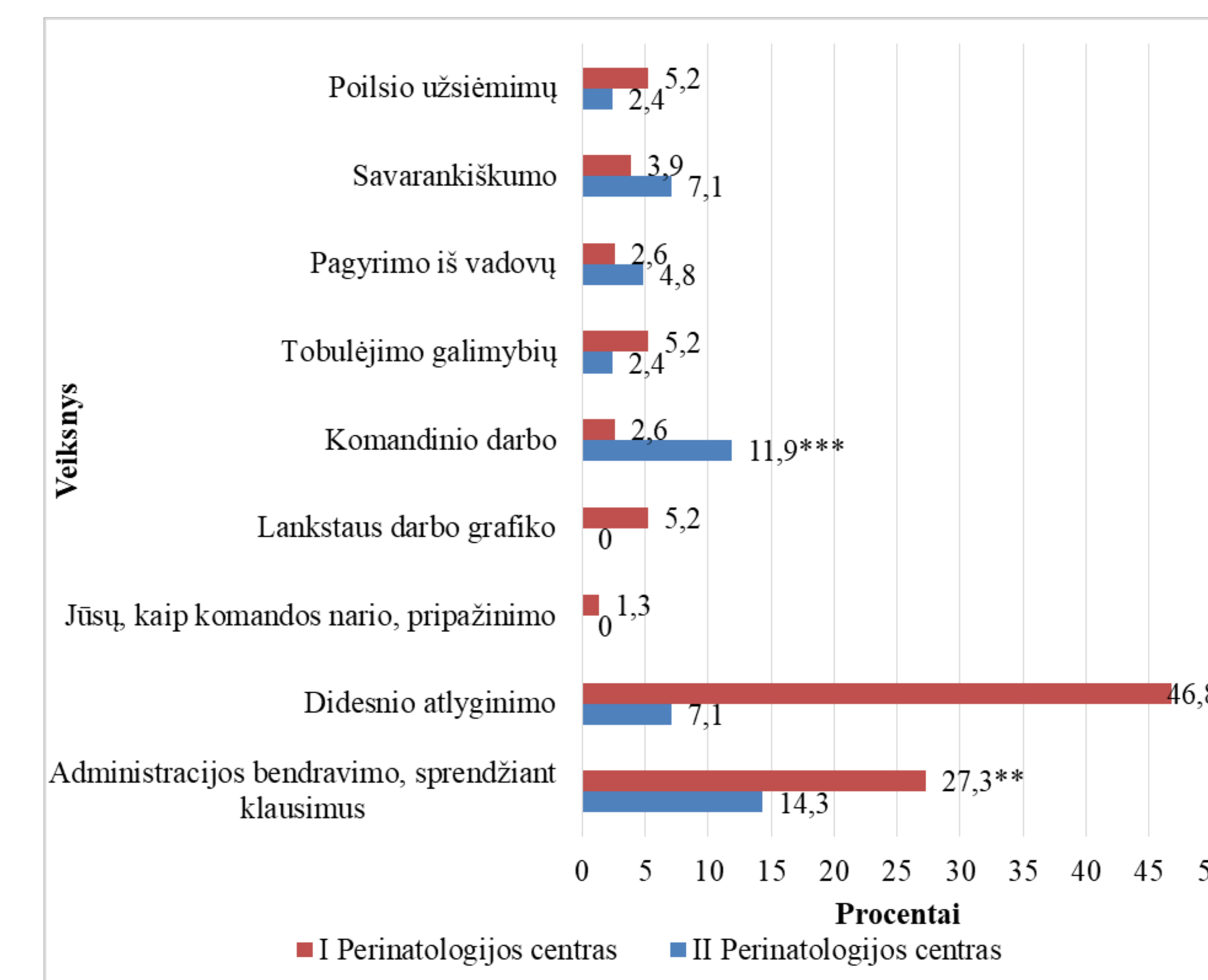
Pastaba: lentelėje parodyti duomenys rodo statistinį reikšmingumą.

Veiksnių, kurių trūksta akušerių darbe, ryšys su Perinatologijos centrais

Subskalės pavadinimas	Perinatologijos centras	
	z (r)	p
Darbo užmokestis	0,08	0,39
Paaukštinto galimybės	-0,18	0,04
Vadovavimas	-0,12	0,19
Privilegijos, lengvatos	-0,18	0,04
Pripažinimas (įvertinimas)	-0,32	0,00
Darbo organizavimas	-0,34	0,00
Bendradarbiai	0,15	0,11
Darbo pobūdis	-0,38	0,00
Ryšiai darbe (komunikacija)	-0,35	0,00
Bendras pasitenkinimas darbu	-0,33	0,00

Pastaba: lentelėje parodyti duomenys rodo statistinį reikšmingumą.

Akušerių pasitenkinimo darbu veiksnų ryšio tarp Perinatologijos centrų palyginimas

$\chi^2=16,8$; $l/s=3$; * $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,05$

Trūkstančių veiksnų, lemiančių efektyvų ir kokybišką akušerių darbą, analizė

Rezultatai

Įstaigos vadovavimo principais ir darbo organizavimu įstaigoje viso patenkinti buvo 63,9 proc. ir 76,5 proc. akušerių (I ir II Perinatologijos centre atitinkamai 66,2 proc. vs 59,5 proc. ir 83,1 proc. vs 64,3 proc.), darbo pobūdžiu - 90,8 proc. akušerių (I ir II Perinatologijos centre atitinkamai 96,1 proc. ir 81,0 proc.; $p < 0,05$).

Savo bendradarbiais bei ryšiais darbe ir komunikacija patenkinti buvo 84,9 proc. ir 85,7 proc. akušerių (I ir II Perinatologijos centre atitinkamai 85,7 proc. vs 83,3 proc. ir 89,6 proc. vs 78,6 proc.). Pripažinti ir įvertinti įstaigose jautėsi 72,3 proc. akušerių (I ir II Perinatologijos centre atitinkamai 79,2 proc. ir 59,5 proc.; $p < 0,01$). Privilegijomis, lengvatomis (premijos, patogus darbo grafikas, įmonės organizuojamas laisvalaikis ir pan.) patenkinti buvo 42,0 proc. akušerių (I ir II Perinatologijos centre atitinkamai 45,5 proc. ir 35,7 proc.).

50,4 proc. akušerių teigė, jog jiems darbe labiausiai trūksta didesnio atlyginimo. 11,8 proc. akušerių teigė, jog yra nepatenkinti darbo užmokesčiu (I ir II Perinatologijos centre atitinkamai 34,5 proc. ir 6,7 proc.). Paaukštinto galimybėmis nepatenkinti buvo 45,4 proc. akušerių (I ir II Perinatologijos centre atitinkamai 40,3 proc. ir 54,8 proc.).

Savarankiškumo ir autonomijos darbe trūksta 4,2 proc. tiriamųjų (I ir II Perinatologijos centre atitinkamai 5,2 proc. vs 2,4 proc.).

Nustatyti silpni, tačiau statistiškai reikšmingi koreliacijos ryšiai tarp I ir II Perinatologijos centrų akušerių pasitenkinimo darbu pobūdžiu, darbo organizavimu ir pripažinimu bei įvertinimu įstaigoje. I Perinatologijos centre akušerės statistiškai reikšmingai dažniau buvo patenkintos darbu pobūdžiu ($r = -0,25$; $p < 0,01$), darbo organizavimu ($r = -0,22$; $p < 0,05$) bei pripažinimu ir įvertinimu ($r = -0,23$; $p < 0,05$) nei II Perinatologijos centre dirbančios akušerės.

Vertinant bendrą akušerių pasitenkinimą darbu nustatyta, kad 41,2 proc. akušerių yra patenkinti savo darbu (I ir II Perinatologijos centre atitinkamai 53,2 proc. ir 19,0 proc.; $p < 0,01$).

Išvados

Pasitenkinimas darbu perinataliniuose centruose skyrėsi. Vertinant darbo pobūdį, įvertinimą bei pripažinimą darbe, labiau patenkinti buvo I Perinatologijos centro akušeriai. Labiausiai pasitenkinimą darbu mažino mažas, akušerių nepatenkinantis atlyginimas ir paaukštinto darbe galimybių stoka

Raktiniai žodžiai

Akušerės, pasitenkinimas darbu, perinatologijos centras